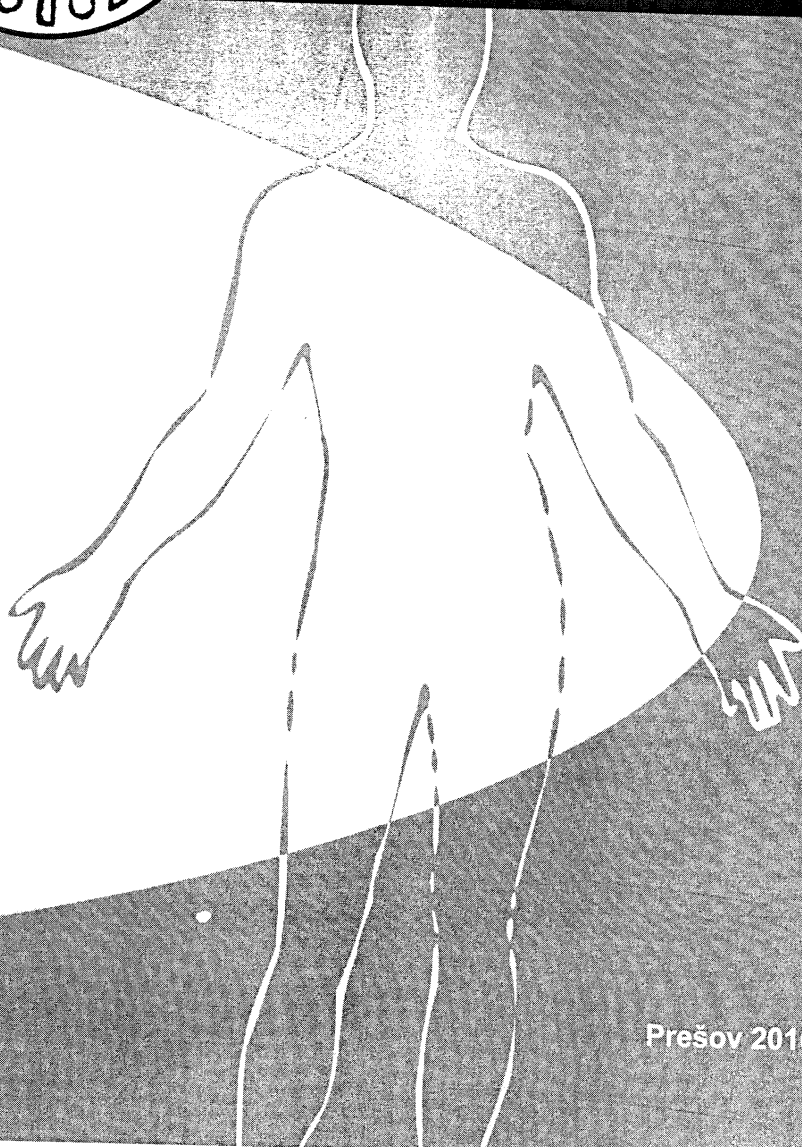

PREŠOVSKÁ UNIVERZITA V PREŠOVE
FAKULTA ZDRAVOTNÍCTVA
FAKULTNÁ NEMOCNICA J.A.REIMANA V PREŠOVE

molisa 7

• Medicínsko - ošetrovateľské listy Šariša

Prešov 2010

OBSAH

Špecifická edukácie u pacienta po cystektómii <i>Angelovičová K., Argayová I., Cuperová J., Minčík I.</i>	5
Liečba infikovaného pakľbu ramennej kosti pomocou spongioplastiky obohatenej mezenchymálnymi stromálnymi bunkami <i>Cibur P., Rosocha J., Tóthová T., Morochovič R., Tomčovič L., Burda R., Šimková N., Moľčányi, T.</i>	9
Problematika detskej úrazovosti <i>Cinová J., Kuriplachová G., Šulciová A.</i>	12
Manažment pacientov s perzistujúcou fibriláciou predsieni <i>Derňárová L., Babváč M.</i>	15
Starecká depresia u seniorov žijúcich doma a u seniorov v inštitucionalizovanej starostlivosti <i>Fertalová T., Borušová J.</i>	22
Využitie technológie vodného prúdu v medicíne <i>Hloch S., Mazurová D., Hreha P., Galdimová H., Eliašová A., Valčík J.</i>	27
Súčasný stav skúmania kvality života u geriatrických pacientov <i>Hudáková A., Pavelková M., Fertalová T.</i>	34
Kvalita života žien so stresovou inkontinciou moču <i>Hudáková Z., Kameníšťáková J.</i>	37
Význam možnosti ošetrovateľstva v informovanosti pacienta s glaukómom <i>Kašáková M., Kuriplachová G.</i>	44
Praktická aplikácia teoretických poznatkov o prevencii zubného ochorenia <i>Kazáková R.V., Kuzňák N.B., Hodovanec O.I., Djačuk E.J.</i>	47
Vplyv heliometeorologických a sezónnych faktorov na frekvenciu vzniku herpetickej stomatitídy u detí Príkarpackého regiónu <i>Kazáková R.V., Matejko H.B., Zadorožná I.V., Košnin O.J., Pavluk T.D.</i>	50
Účinnosť a bezpečnosť externej elektrickej kardioverzie u pacientov s perzistujúcou fibriláciou predsieni <i>Kmec J., Eliašová A.</i>	55
Spokojnosť pacientov v kontexte hodnotenia kvality ošetrovateľskej starostlivosti <i>Kollárová B., Požonská M., Rybárová D.</i>	63
Vplyv životného štýlu na stav študentov stredných škôl <i>Kuriplachová G., Šimová Z.</i>	68
Hodnotenie hypermobility u študentov fyzioterapie <i>Labimová E., Homzová P., Mikuláková W., Koclová K.</i>	73
Vedomosti a postoje rodičov vo vzťahu k prevencii zubného kazu detí mladšieho školského veku <i>Lonageuerová A., Longauerová V., Ondriová I.</i>	77

PRAKTICKÁ APLIKÁCIA TEORETICKÝCH POZNATKOV O PREVENCII ZUBNÉHO OCHORENIA

Kazaková R.V., Kuzňak N.B., Hodovanec O.I.,
Djačuk E.J.

¹ Užhorodská národná zdravotná univerzita,
Užhorod

² Bukovinska štátna lekárska univerzita

Abstrakt

Hlavným cieľom štúdie o prevencii zubných ochorení je zameranie na oblasť preventívnej činnosti pri poskytovaní stomatologických služieb. Prvým krokom k realizácii tohto cieľa je prilákať študentov na vykonávanie samostatnej a výchovnej činnosti medzi rôznymi spoločenskými vrstvami počas štúdia na univerzite.

Kľúčové slová: Zubný lekár. Deti. Zdravotná výchova.

Summary

The principal object of studying the questions of preventing stomatological diseases is students' direction of attention towards prophylactic orientation in the activity of the dental service. The first step in implementing this purpose is the enlistment of students to carrying out dental health education.

Key words: Dentist. Children. Health education.

Študenti fakulty zubného lekárstva vyučujú predmet "Prevencia zubných ochorení" počas V-VI. semestra. Súčasťou kurzu je dostatočný počet prednášok a praktických cvičení, kde sa študenti učia základným profylaktickým zručnostiam. Teoretické znalosti o prevencii zubných ochorení dávajú oveľa viac znalostí budúcnemu zubnému lekárovi v nasledujúcich oblastiach: etiológia a patogenéza hlavných nosologických jednotiek, epidemiológia v stomatológii, moderné metódy a prostriedky prevencie zubných ochorení. Avšak, hlavným cieľom tejto disciplíny je zameranie sa študentov sa oblasť preventívnej stomatologickej služby.

Neustále rastúci pandemický charakter prevalencie zubného kazu, ochorenia tkanív parodontu a čelustné anomálie v našej krajine ako aj v mnohých ďalších bývalých sovietskych krajinách, robí prioritou preventívne zubné lekárstvo ako najviac nákladovo-efektívny model poskytovania zubných služieb v krajine. Avšak vyvíjajúce sa krajiny nie sú schopné zabezpečiť jeho fungovanie, preto ostáva problémom každého jednotlivého človeka je možnosť získania plnohodnotnej stomatologickej starostlivosti. Vzhľadom na hore uvedené, považujeme svojou povinnosťou vložiť do povedomia budúcich zubných lekárov bez ohľadu na ich budúce špecializácie, celú vážnosť situácie, a tiež dôležitosť a potrebu vývoja

preventívnych zložiek v stomatologických službách. Prvým krokom k tomuto cieľu je prilákať študentov na vykonávanie preventívnej práce medzi rôznymi spoločenskými vrstvami počas štúdia na univerzite.

Hygienicko-vzdelávacie práce sú jednou z hlavných zložiek každého komplexného preventívneho programu a hlavnou zložkou preventívnej práce. Bez ohľadu na túto časť práce, alebo pri nedostatočne aktívnom a diferencovanom jej vykonávaní, všetky uskutočnené preventívne opatrenia môžu mať minimálny účinok. Považujeme za vhodné zaujať študentov, predovšetkým na hygienicko-výchovnú prácu, pretože to nevyžaduje značné náklady.

Hygienicko-vzdelávacie aktivity sa môžu uskutočňovať medzi učiteľmi, rodičmi a deťmi, nie menej ako raz za pol roka (túčebné hodiny, rodičovské stretnutia, diskusie, debaty, test-prieskumy, príbehy, súťaže atď.).

Organizácia hygienicko-výchovnej práce v rôznych detských skupinách je veľmi ťažkou úlohou. Cieľ možno dosiahnuť len v prípade dobrej znalosti psychológie publika, jeho vlastností, aplikácie potrebných foriem a metód práce zodpovedajúcich konkrétnym skupinám. V prípade, že tieto faktory sa nebudú brať do úvahy, hygienicko-výchovná práca nebude dostatočne účinná. Hlavným cieľom hygienicko-výchovnej práce je vstúpiť verejnosti poznatky o zdravom životnom štýle, príčiny zubných ochorení a presvedčiť ich o nutnosti uskutočnenia preventívnych opatrení.

Pri práci s deťmi je potrebné vziať do úvahy niektoré špecifická pri organizácii a vedení tejto činnosti, ktoré sa vzťahujú na vekové skupiny, sociálny status dieťaťa, úroveň ich psychologickéj reakcie. Spolu s týmto správnym, premysleným a komplexným prístupom k hygienicko-výchovnej práce medzi deťmi dáva dobré výsledky, a to najmä v predškolskom veku, keď sa zvyky uchovávajú na celý život.

Zaviedli sme do vzdelávacieho procesu zdravotnú vyučbu, ktorú uskutočňujú študenti tretieho ročníka v školách a vzdelávacích inštitúciách mesta. Podľa vekovej skupiny detí sa vytvára scenár pre lekcii. Obyčajne je to príbeh, kde účinkuje zubár, ktorý učí deti základným hygienickým zručnostiam, rozpráva o štruktúre zubov, základoch zdravej výživy, príčin vzniku zubného kazu, atď.

Po hlavnej udalosti je kvíz s otázkami, ktoré deti práve dostali od zubára. Väčšina inteligentných detí dostáva motivačné ceny (jablká, mrkvu a pod.). Často deti kladú nové otázky, tak sa vytvára debata, ktorá umožňuje prehĺbiť znalosti o témach, ktoré zaujali deti. Na záver je vhodné organizovať tematické zábavy. Najlepšie sa pre toto hodí pieseň a tanec.

Vzor tanečnej piesne:

Úsmev

Od úsmevu je temný deň jasnejší,
Od úsmevu bude dúha na oblohe hrať.
Darujte úsmev všetkým priateľom,
Budú si ho pamätať.

Refrén:

A zdravé zuby si budeme čistiť všetci.
Ráno, večer a vždy po jedle.
Kečka a pasta tancujú tanečný valček v ústach.
Čisté zúbky naše budú krásne, biele.
Kečka a pasta tancujú tanečný valček v ústach.
Čisté zúbky naše budú krásne, biele.

Po lekcii sa deťom rozdávaajú letáky, ktoré si vezmú so sebou domov spolu s rodičmi a zvyčajne si ich uchovávajú, toto napomáha pripomenúť si a

Vzor vytvoreného letáku:

10 pravidiel starostlivosti o zuby

1. Čistíť zuby dvakrát denne.
2. Pri čistení zubov robiť potrebné pohyby so všetkých strán (10 pohybov na každom mieste).
3. Čistíť zuby je potrebné počas 2-3 minút.
4. Každé tri mesiace treba si vymeniť vašu kečku.
5. Oplachovať ústnu dutinu treba po každom jedle.

Prakticky aplikujeme pokračovanie hygienicko - výchovnej práce pomocou študentov starších ročníkov na fakulte zubného lekárstva. Napríklad študenti V. ročníka sa zapájajú do vedenia lekcii, diskusií v zložitejších skupinách: internátnych školách, nemocniciach, vojenských jednotkách, keďže táto skupina vyžaduje dokonalú odbornú prípravu a

Čistíme zúbky dvakrát denne.
Pomôžu nám v tejto práci pasta a kečka.
Úsmej sa a slnko v zamračený deň
sa usmeje, objaví sa spoza kopca.

Refrén:

Nezabudneme si vždy čistiť zúbky
Ráno, večer a vždy po jedle.
Vľavo-vpravo jeden, dva, tri - kečka čistí zuby
všetky.
No a pasta pomôže odplaviť zvyšky jedla.
Vľavo-vpravo jeden, dva, tri - kečka čistí zuby
všetky.
No a pasta pomôže odplaviť zvyšky jedla.

Opätom získané počas lekcie poznatky. Takáto výučbová lekcija umožňuje kombinovanie aktívnej a pasívnej formy hygienicko - výchovnej práce, a týmto zlepší výsledok.

1. Nejedzte veľa sladkosti, nepite sladenú vodu.
2. Často sa je jesť surovú zeleninu, ovocie, piť zelený čaj.
3. Pamätajte! Najviac vaše zuby majú rady mlieko, syr a rybu.
4. Môžete žuť žuvačku 5-10 minút po jedle.
10. Navštevujte svojho zubára dvakrát do roka.

individuálny prístup ku každému jednotlivcovi.

Skúsenosť komunikácie medzi deťmi a dospelými má priaznivý vplyv na povolanie budúceho zubného lekára. Študenti si tak získajú a pochopia základné pravidlá etiky pri komunikácii s pacientom, naspamäť si našťudujú a zapamätajú základné postuláty preventívnej stomatológie, ktorú už čoskoro budú aplikovať

v praxi, donášať verejnosti. Na druhej strane vedenie takýchto lekcí o zdraví je dôležité pre oblasť praktickej verejnej ochrany zdravia. Pretože ani štátny úrad zubnej starostlivosti, ani súkromný sektor nemôže riadne vykonávať preventívne práce, a to predovšetkým z dôvodu nedostatku času alebo želania strácať čas pre malo výnosnú vec.

Literatúra

- Bondarčuk E.I. Základy psychologie a pedagogiky: Kurz prednášok / E.I. Bondarčuk, L.I. Bondarčuk. - K.: MAUP, 2002.-str.168.
- Leontjev V.K. Prevencia zubných ochorení / V.K. Leontjev, H.N. Pachomov. - M., 2006.-str.412.
- Chomenko L.A, Savyčuk A.V., Bidenko N.V. a iní. Prevencia zubných ochorení K.: Kniha plus, 2007.- str.128.